

KULTURA BIVANJA

NAS DOM

Preureditev doma
SOBIVANJE
S ŠTIRINOŽCI

Opremljanje
ZAPLEŠITE
Z BAKRENIM
LETNIM ČASOM

Ogledala
ODSEV, ZGOVORNEJŠI
OD BESED

Slovenski dom
LEPA, PAMETNA IN
VARČNA HIŠA

10 NASVETOV
DOMAČA PISARNA, KI
PREBUDI VESELJE DO DELA

Plemenito sobivanje s štirinožnimi prijatelji

Muce, kužki in še kateri živalski prijatelji pogosto radi bivajo skupaj z nami v naših domovih. Še raje pa mi z njimi. Kako urediti prostor, da bo sobivanje čim bolj prijetno?

Pogosto se z vprašanjem, ali se odločiti za domačo žival ali ne, srečujejo starši, saj si večina otrok želi svojega hišnega ljubljenca. Vse pogosteje se zanje odločajo tudi samski in ostareli. Ta pristrčna bitja potrebujejo odgovorne lastnike, ki jim namenijo dovolj časa in ustrezno nego, zato naj bo odločitev za hišnega ljubljénčka dobro premišljena. Dejstvo je, da če živite v hiši z vrtom, kjer se lahko hišni ljubljénčki sprehajajo tudi zunaj, je skrb zanje lažja kot v stanovanju brez izhoda na prosto.

FOTOGRAFIJI

1 Psi so družabna bitja in neradi prenašajo samoto. Če bivajo v hiši ali stanovanju, je njihovo življenje veliko bolj zanimivo kot na dvorišču, vrtu ali v garaži, pa če jih tam še tako redno obiskujete in skrbite zanje. (Foto: LZF)

2 Ne bodite presenečeni nad tem, koliko časa porabi mačka za počitek, morda tudi na domačem kavču. Nagon ji namreč narekuje, kdaj naj varčuje z energijo, da bo lahko ponoči lovila. (Foto: Cubit)

3

Prava izbira

Navdušence nad domačimi živalmi najpogosteje delimo na ljubitelje mačk in ljubitelje psov. Katera živalska vrsta je primernejša za vas, je odvisno zlasti od vašega značaja, saj je narava mačk in psov precej različna. Psi so čudovita, zvesta bitja, ki nas ščitijo in čuvajo. Zahtevajo veliko časa in sprehode in ravno

HRČEK, KAČA ALI RIBA?

Kot ljubljenci v stanovanju so primerni tudi hrčki, morski prašički, miške in hišni zajčki. Priljubljeni so zlasti zato, ker ne potrebujejo veliko pozornosti in se ne gibljejo prosto po hiši, vendar se lahko predvsem otroci hitro naveličajo dnevnega čiščenja njihove kletke, ki neočiščena močno zaudarja. Bolj domiselna je izbira eksotičnih živali, kot so kače, pajki ali kuščarji. Vsekakor boste največ miru, a kljub vsemu nekaj dela imeli z akvarijem sladkovodnih rib.

zato bodo poskrbeli tudi za vašo vitalnost. Muce so bolj samosvoje, so skrivnostna bitja s čarobno sposobnostjo odstranjevanja negativne energije. So nezahtevne in prav nič vas ne bodo pogrešale, tudi če ste odsotni ves dan, kajti večino časa bodo prespale.

Naj pohištvo ostane nedotaknjeno

Tarča mačkine nagonске potrebe po ostrih in kratkih krempljih je lahko tudi nova sedežna garnitura ali jedilni stol. Da se temu izognete, ji kupite predmete, po katerih ji bo dovoljeno praskati. Na trgu najdemo praskalnike in drugo opremo za mačke, oblikovane kot sodobne dekorativne predmete ali v kombina-

ciji s kosom uporabnega pohištva. Bolj preprosta in cenejša rešitev je, da mačka praska po manjši preprogi, ki jo položite poleg okna ali radiatorja, saj se bo mačka na njej, zaradi toplote, raje zadrževala. Ker muce rade lovijo, jim prikskrbite nekaj igrač. Izdelate jih lahko kar doma iz žogic, volne in trakov starega tekstila. Psi so nasprotno od mačk navdušeni nad grizenjem in pogosto so njihova tarča, poleg čevljev, tudi pohištvo, pregri-njala in blazine. Da se izognete poškodbam na pohištvu, jim podarite nekaj plišastih in gumijastih igrač.

Prostor za prehranjevanje vašega hišnega ljubljenci uredite na podlagi, ki se čisti brez težav. Pogosto namreč iz posodice pade košček hrane ali

4

FOTOGRAFIJE

3 Veliki ljubitelji mačk imajo včasih prave mačje rezidence. Zakonski par v Šanghaju na Kitajskem ima stanovanjski studio, ki obsega 31 kvadratnih metrov, uporablja pa ga kar 51 mačk. Pri snovanju mačje rezidence je bilo treba poskrbeti za odprto/zaprto funkcionalno okolje, se osredotočiti na svetlobo, prezračevanje in stalen dovod sveže vode.

(Foto: FAN Architectural Firm)

4 V stanovanju si lahko omislite poseben kos pohištva, ki omogoča mački, da si na njem brusi kremplje, obenem pa ustreza vašim potrebam po prefinjenem bivanju.

(Foto: Katzenbaumdesign)

5 Postelja za psa je lahko izdelana kot unikatni kos pohištva, ki prostor naredi veličasten. A bistveno je, da je ležišče udobno za hišnega ljubljence. (Foto: Laboni)

6 Posodice za hrano in vodo naj bodo oblikovane tako, da jih živali ne bodo mogle prevrniti ali premikati po prostoru. (Foto: MiaCara)

7 Nekoliko dvignjen zadnji del mačje postelje ponuja zaščito. V takšnem zatočišču se lahko žival zvija in spi. Da bo tudi dizajnerska posteljica v veselje, naj bo notranjost iz trpežne prevleke, ki je enostavno odstranljiva in pralna. (Foto: MiaCara)

8

se razlije voda. Posodica naj bo oblikovana tako, da je živali ne bodo mogle prevrniti ali premikati po prostoru.

Za mačje stranišče izberite kakovosten pesek, ki preprečuje širjenje neprijetnih vonjav. Mačje stranišče naj bo vedno očiščeno, drugače ga muca ne bo želela uporabljati in bo za svoje potrebe izbrala skrajno neprimerne prostore. Pse je mogoče navaditi, da potrebo opravijo ob določeni uri, ko jih peljete na sprehod.

Precejšnja nadloga tako pri psih kot pri mačkah je puščanje dlake, predvsem če je kdo med družinskimi člani alergičen nanjo. V tem primeru izberite pasme, katerih dlaka skoraj ne izpada in ne moti alergikov.

Tudi živali potrebujejo varnost

Da bi živalim zagotovili varno bivanje, jim preprečite dostop do nevarnih prostorov in predmetov. Pasji mladički si lahko s hojo po stopnicah poškodujejo kolke, zato pred stopniščem postavite ograjico. Muce rade stikajo po policah, zato z njih umaknite vse predmete, ki bi lahko na njihovi poti padli in se razbili.

9

Če ste doma v hiši ali stanovanju z dostopom na ograjen vrt, je dobro razmisliti o linici na vratih, skozi katero bo imela žival dostop na prosto. V stanovanjih z balkonom lahko pustite odprta balkonska vrata, vendar naj bo prostor zavarovan na tak način, da žival ne pade z balkona ali okenske police. Z njihovega dosega pospravite kemikalije, strupene rastline, plastične vrečke, polnilce za telefon in manjše igrače, ki jih lahko pogoltnejo. Ne puščajte prižganih sveč in odprtih vrat na sušilnem in pralnem stroju. Bodite pozorni pri hišnih opravilih, kot je likanje, za čiščenje uporabljajte ekološka čistila, da na površinah, ki jih živali pogosto ližejo, ne bodo ostajale zdravju nevarne snovi.

Dejstvo, da bo vaše stanovanje potrebovalo nekaj prilagoditev zaradi novega igrivega sostanovalca, naj vas ne odvrne od nakupa ali posvojitve najljubšega kosmatinca. Domače živali si ne izbiramo kar tako, tudi če pridejo v dom naključno, ima to verjetno globlji pomen. Domači ljubljenci se pri druženju in bivanju s človekom močno čustveno povežejo z njim, zato žival izberite s srcem; le tako bo prava izbira.

10

FOTOGRAFIJE

8 Blazinasta dnevna posteljica, v kateri bo štirinožni prijatelj čakal, da se vrnete domov iz službe, naj bo za kratkodlake živali napolnjena z izolacijskimi vlakni. Bistveno je, da ohrani obliko in živali ponuja ugodje. Umestite jo na strateško točko, kjer bo dober pregled nad prostorom.
(Foto: Charley Chau)

BARBARA ŽNIDARIČ, oblikovalka notranje opreme

Čigava je postelja?

Kot zagovornici sobivanja z živalmi mi je v spominu ostal zapis iz zbirke Solzice, v kateri Prežihov Voranc (1893–1950) obuja spomine na svoje otroštvo. Piše takole: "Dimnica je bila torej še taka kakor njega dni, pred stoletji, le jasli in svinjskih korit ni bilo več v njej kakor včasih, ko je bila živina navajena po paši priteči v dimnico, kjer jo je čakalo lizanje in so krave po tem v dimnici pomolzli. Tudi svinje so dobile hrano iz korit, ki so stale ob stenah. Takrat so ljudje živeli še skupaj z živaljo."

Medtem ko so pred stoletji naši predniki svoj dom delili s kravami in pujsi, se danes pogosto zatikamo ob vprašanju, ali je primerno, da posteljo in kavč delimo z mačko ali psom. Mnenja o tem so precej deljena. Najpogosteje se lastniki kosmatincev odločimo, da naši ljubljenci nimajo dostopa na posteljo ali kavč, vendar ravno pri tem pravilu najhitreje popustimo. Težko je prenesti pogled na otožne oči najprej prestrašenega mladička, nato velike mrcine, ki si še posebno ponoči želi naše bližine.

Dandanes so bivalne razmere veliko bolj urejene in skrbni za higieno na srečo prepisujemo velik pomen, zato bodite strpni in dosledni, ko boste v svoj dom prinesli mladička. Naučiti ga boste morali osnovnih pra-

vil, ki ste jih določili, in pobrisati nekaj lužic, preden se bo mladiček navadil higiene. Ne glede na morebitno souporabo postelje vsak kužek potrebuje svoj stalni prostor, ki mu ga izberete. Za kužkov prostor izberite lokacijo, ki je dovolj mirna in mu istočasno zagotavlja dober pregled nad prostorom. Na njegov prostor ga lahko pošljete, kadar želite, da vas ne moti, ali pa se nanj umakne sam, ko želi mir.

Mačke imajo raje zaprte in višje ležeče prostore, kjer se počutijo varno in uživajo v samoti. V mačji naravi je, da bo k vam prišla, ko se bo njej zahotelo vaše pozornosti. Nič je ne bo odvrnilo od tega, da vas sredi noči prebudi s predenjem ob vašem ušesu, saj ji nagon narekuje, da podnevi varčuje z energijo in spi, ponoči pa lovi. Nedvomno vas bo presenetila, kje vse bo našla zatočišče. Pogosto vas bo namesto v hišici, ki ste jo kupili posebej zanjo, pričakala udobno zleknjena na višji polici v omari z oblačili, kovčku, kakšni škatli ali košari s sveže opranim perilom.

Če se odločite, da boste s hišnim ljubljencem delili tudi vaš najintimnejši prostor, pazite, da ne bo postelje obravnaval kot svoj teritorij. Vi ste tisti, ki ga povabite na posteljo, zato mu na njej določite prostor, kajti vi ste vodja krdele.

9 Stolček iz masivnega lesa dišeče cedre, narejen iz enega kosa lesa, odlikuje posebna oblika. Zgoraj boste morda kdaj posedali vi, spodaj pa štirinožni prijatelj, če mu prostor obložite z blazino. (Foto: Riva 1920)

10 Mačje stranišče napolnite s kakovostnim peskom, ki preprečuje širjenje neprijetnih vonjav. Naj bo navzven še tako estetsko, vedite, da se ne bo očistilo samo. (Foto: MiaCara)